

CONTÉNEDER
DE
MONTE-CRISTO
ALEXANDRE
DUMAS

CONTELE DE MONTE-CRISTO

I

ALEXANDRE DUMAS

Traducere din limba franceză de
GELLU NAUM

Cuprins

I.	Marsilia – sosirea.....	5
II.	Tatăl și fiul.....	15
III.	Catalanii	23
IV.	Complot	35
V.	Ospățul de logodnă.....	43
VI.	Substitutul procurorului regal	57
VII.	Interrogatoriul	68
VIII.	Castelul d'If.....	81
IX.	Seara logodnei.....	93
X.	Cabinetul cel mic din Tuileries.....	100
XI.	Căpcăunul din Corsica.....	109
XII.	Tatăl și fiul.....	118
XIII.	Cele O Sută de Zile.....	126
XIV.	Deținutul furios și deținutul nebun	137
XV.	Numărul 34 și numărul 27.....	150
XVI.	Un savant italian	169
XVII.	Celula abatelui	180
XVIII.	Comoara.....	200
XIX.	Cea de-a treia criză	214
XX.	Cimitirul castelului d'If	225
XXI.	Insula Tiboulen.....	231
XXII.	Contrabandistii.....	244
XXIII.	Insula Monte-Cristo	253
XXIV.	Uluire.....	262

XXV. Necunoscutul	273
XXVI. Hanul Pont du Gard	280
XXVII. Povestirea	294
XXVIII. Registrul închisorilor	309
XXIX. Casa Morrel	317

Seria ALEXANDRE DUMAS

AU APĂRUT

Cei trei muschetari (vol. I-II)

Contele de Monte-Cristo (vol. I)

ÎN PREGĂTIRE:

Contele de Monte-Cristo (vol. II-IV)

Le comte de Monte-Cristo

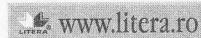
Alexandre Dumas

Editura Litera

O.P. 53; C.P. 212, sector 4, București, România
tel.: 021 319 6390; 031 425 1619; 0752 548 372
e-mail: comenzi@litera.ro

Ne puteți vizita pe

Contele de Monte-Cristo

Alexandre Dumas

Copyright © 2016 Grup Media Litera
pentru versiunea în limba română
Toate drepturile rezervate

Editor: Vidrașcu și fiii

Corectori: Cătălina Călinescu, Carmen Bîrlan

Copertă: Flori Zahiu

Tehnoredactare și prepress: Ofelia Coșman

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
DUMAS, ALEXANDRE, TATĂL

Contele de Monte-Cristo / Alexandre Dumas;
trad.: Gellu Naum. - București: Litera, 2016
4 vol.

ISBN 978-606-33-0408-8

Vol. 1. - 2016. - ISBN 978-606-33-0374-6

I. Naum, Gellu (trad.)

821.133.1-31=135.1

I

Marsilia - sosirea

În ziua de 24 februarie 1815, paznicul de la Notre-Dame de la Garde semnală sosirea *Faraonului*, corabie cu trei catarge, care venea de la Smirna, Triest și Neapole.

Ca de obicei, o luntre porni îndată din port și, trecând pe lângă castelul d'If, ieși în întâmpinarea navei, între capul Morgion și insula Rion.

Și de îndată, tot ca de obicei, platforma fortului Saint-Jean se umplu de curioși; sosirea unui vas e întotdeauna un fapt de seamă în Marsilia, mai ales când vasul nou sosit este, cum era și *Faraonul*, construit, înzestrat cu tot ce-i trebuie și pus la punct cu încărcătura în șantierele vechiului oraș Foceea, și când aparține unui armator din oraș.

Între timp, vasul înainta; trecuse cu bine prin strâmtoarea săpată de vreo zguduitură vulcanică între insula Calasareigne și insula Jaros; ocolise Pomègue și înainta purtat de cele trei pânze de pe cafas, de zburător și de brigantină, dar atât de încet și cu o înfățișare atât de tristă, încât curioșii, îmboldiți de instinctul care presimte nenorocirile, se întrebau ce accident se putuse întâmpla la bord. Cu toate astea, specialiștii în navigație își dădeau seama că dacă se întâmplase cumva vreun accident, el nu atinsese vasul însuși; căci vasul înainta arătând ca o navă cârmuită în condiții din cele mai bune: ancora stătea gata să fie aruncată, funiile bompresului fuseseră desprinse, iar lângă pilotul care se pregătea să-l conducă pe *Faraon* prin intrarea îngustă a portului se afla un Tânăr cu mișcări vioale și ochii vii,

supraveghind fiecare mișcare a navei și repetând fiecare ordin al pilotului.

Neliniștea nedeslușită ce plutea deasupra mulțimii îl surprinsese mai ales pe unul dintre privitorii de pe esplanada Saint-Jean, încât, nemaivând răbdare să aștepte intrarea vasului în port, omul sări într-o barcă și porunci să fie dus înaintea *Faraonului*, pe care-l ajunse în fața golfulețului Réserve.

Când îl văzu venind, Tânărul marinări își părăsi postul de lângă pilot și se rezemă, cu pălăria în mână, de parapetul vasului.

Tânărul acesta să tot fi avut optsprezece-douăzeci de ani; era înalt, zvelt, avea ochi negri, frumoși, și părul ca pana corbului; din toată ființa lui se desprindea aerul de neclintire și dărzenie pe care îl au numai cei deprinși încă din copilărie să lupte cu primejdile.

— Dumneata ești, Dantès? îi strigă omul din barcă. Ce s-a întâmplat? Ce-i tristețea asta care domnește la bord?

— O mare nenorocire, domnule Morrel! răspunse Tânărul. O mare nenorocire, mai ales pentru mine: în dreptul Civita Vecchia, l-am pierdut pe bravul căpitan Leclère.

— Să încarcătura? întrebă repede armatorul.

— Încarcătura a ajuns cu bine, domnule Morrel. Cred că în privința asta veți fi mulțumit; dar bietul căpitan Leclère...

— Ce i s-a întâmplat bravului căpitan? întrebă, cu un aer de vădită ușurare, armatorul.

— A murit.

— Căzut în mare?

— Nu, domnule; a murit de febră cerebrală, în chinuri groaznice. Apoi strigă, întorcându-se spre echipaj:

— Holà hé! Fiecare la post, pentru aruncarea ancorei!

Cei opt sau zece marinari care formau echipajul îi ascultăram comanda repezindu-se, în aceeași clipă, unii spre capetele funiilor, alții spre odgoane sau spre frânghiile pânzelor mici, și alții, în sfârșit, la parâmele vergelor.

Dantès aruncă în treacăt o privire asupra acestui început de manevră și, dându-și seama că ordinele îi erau îndeplinite, se întoarce din nou spre omul cu care stătuse de vorbă.

— Și cum de s-a întâmplat nenorocirea? întrebă armatorul, reluând discuția de unde o lăsase Tânărul marină.

— Vai, domnule, în chipul cel mai neașteptat: căpitanul Leclère părăsise foarte agitat Neapole, după ce stătuse îndelung de vorbă cu comandanțul portului; n-au trecut nici douăzeci și patru de ore după aceea și l-a cuprins febra; după trei zile a murit... L-am înmormântat după cum se obișnuiește, iar acum își doarme somnul de veci în dreptul insulei El Giglio, înfășurat cuviincios într-un hamac, cu o ghiulea de treizeci și sase la picioare și cu alta la cap. I-am adus văduvei sale crucea de onoare și spada. Ar fi meritat, măcar, după ce s-a războit zece ani cu englezii, să moară ca oricare, în patul lui, adăugă Dantès, zâmbind cu tristețe.

— De! Ce să-i faci, domnule Edmond? spuse armatorul, care părea din ce în ce mai împăcat. Toți suntem muritori, și trebuie ca bătrâni să facă loc nou-veniților; altfel n-am mai merge înainte. Dar odată ce mă asiguri că încarcătura...

— E în bună stare, domnule Morrel, vă garantez. Iar călătoria asta vă sfătuiesc să n-o socotiți la mai puțin de 25 000 franci câștig.

Apoi, pentru că tocmai trecuseră de turnul rotund, Tânărul strigă:

— Strângeți pânza mare, focul și brigantina! Hai, mai cu inimă!

Ordinul fu executat aproape cu tot atâta repeziciune ca pe un vas de război.

— Toate pânzele jos!

La ultima comandă, toate pânzele fură coborâte, iar corabia abia dacă mai înaintă, împinsă doar de viteza rămasă.

— Și acum, dacă vreți să vă urcați la bord, domnule Morrel, spuse Dantès, văzând nerăbdarea armatorului, iată, contabilul dumneavoastră, domnul Danglars, tocmai ieșe din cabină; el vă va da toate informațiile dorite. Cât despre mine, trebuie să supraveghez acostarea și să arborez doliul pe navă.

Armatorul nu se lăsă rugat de două ori. Apucând cablul aruncat de Dantès, el se cățără, cu o dibăcie care ar fi făcut cinste oricărui marinări, peste treptele prinse în piroane de coasta rotundă a vasului, în timp ce Tânărul, întorcându-se spre

CONTELE
DE
MONTE-CRISTO

2

ALEXANDRE
DUMAS

Traducere din limba franceză de
GELLU NAUM

Cuprins

I. Cinci septembrie.....	5
II. Italia. Sinbad Marinarul	22
III. Trezire	48
IV. Bandiți romani.....	55
V. Apariția	89
VI. <i>Mazzolata</i>	114
VII. Carnavalul din Roma	130
VIII. Catacombele Sfântului Sebastian	151
IX. Întâlnirea	170
X. Comesenii	178
XI. Dejunul.....	200
XII. Prezentarea	214
XIII. Domnul Bertuccio.....	229
XIV. Casa din Auteuil	235
XV. Vendeta	243
XVI. Ploaia de sânge.....	268
XVII. Creditul nelimitat	281
XVIII. Caii suri-rotați	294
XIX. Ideologie.....	307
XX. Haydée.....	319
XXI. Familia Morrel	324
XXII. Pyramus și Thisbea	335
XXIII. Toxicologie	346
XXIV. Robert Diavolul.....	363

Le comte de Monte-Cristo

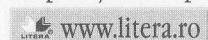
Alexandre Dumas

Editura Litera

O.P. 53; C.P. 212, sector 4, București, România
tel.: 021 319 6390; 031 425 1619; 0752 548 372
e-mail: comenzi@litera.ro

Ne puteți vizita pe

Contele de Monte-Cristo

Alexandre Dumas

Copyright © 2016 Grup Media Litera
pentru versiunea în limba română
Toate drepturile rezervate

Editor: Vidrașcu și fii

Corectori: Cătălina Călinescu, Carmen Bîrlan

Copertă: Flori Zahiu

Tehnoredactare și prepress: Ofelia Coșman

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
DUMAS, ALEXANDRE, TATĂL
Contele de Monte-Cristo / Alexandre Dumas;
trad.: Gellu Naum. - București: Litera, 2016
4 vol.
ISBN 978-606-33-0408-8
Vol. 2. - 2016. - ISBN 978-606-33-0405-7
I. Naum, Gellu (trad.)
821.133.1-31=135.1

I

Cinci septembrie

Răgazul acordat de reprezentantul firmei Thomson & French, în clipa când domnul Morrel se aștepta mai puțin decât oricând, i se păru bietului armator că ar fi una din acele întoarceri ale norocului care îi vestesc omului că ursita s-a săturat să se mai înverșuneze împotriva lui. În aceeași zi, el le povestirile întâmplate fiicei sale, soției și lui Emmanuel, și un pic de nădejde, dacă nu chiar de liniște, reintră în familie. Din păcate însă, Morrel n-avea de-a face numai cu firma Thomson & French, care îi arătase atâtă bunăvointă. După cum spusese și el, în negoț ai parteneri, nu prieteni. Când se gândeau mai profund, nici nu puteau să înțeleagă că purtarea mărinimoasă pe care o avuseseră firma Thomson & French; nu și-o puteau explica decât prin judecata aceasta egoistă, pe care și-ar fi putut-o face firma: „Mai bine să sprijinim un om care ne datorează aproape trei sute de mii de franci, și să avem acești trei sute de mii de franci peste trei luni, decât să-i grăbim ruina și să ne alegem doar cu șase sau opt la sută din capital“.

Din nenorocire, fie din cauza urii, fie din orbire, nu toți partenerii lui Morrel gândiră la fel, ba chiar unii se gândiră tocmai pe dos. Politele semnate de Morrel fură deci prezentate la casă cu exactitate și, datorită răgazului acordat de englez, ele au fost plătită de Coqlès, pe loc. Coqlès continuă deci să rămână în liniștea lui netulburată. Numai Morrel se îngrozi la gândul că dacă ar fi trebuit să plătească lui de Boville în data de 15 cincizeci de mii de franci și pe 30 ale lunii, treizeci și două de mii

cinci sute de franci, în polițe pentru care, ca și pentru datoria inspectorului închisorilor, avea un termen, ar fi fost pierdut încă din luna aceea.

Toți negustorii din Marsilia credeau că, în urma loviturilor succesive care-l copleșiseră, Morrel nu va putea să reziste. Rămaseră deci uimiți când văzură plătile de la sfârșitul lunii făcute cu exactitatea obișnuită. Și totuși, atâtă nu era de ajuns ca să le reîntoarcă încrederea; ei amânăra cu toții, pentru sfârșitul lunii viitoare, falimentul nefericitului armator.

Astfel se scurse o lună întreagă, timp în care Morrel făcu sfertări uluitoare ca să-și strângă toate resursele ce-i mai rămăseseră. Pe vremuri, o poliță de-a lui, orice dată ar fi avut scrisă pe ea, era primită cu încredere, ba chiar cerută. Morrel încercă să negocieze polițele pe nouăzeci de zile și găsi toate băncile închise. Din fericire, armatorul mai avea de primit unele sume și le primi. Datorită încasărilor acestora, la sfârșitul lui iulie el se mai găsi deci în măsură să facă față angajamentelor.

De altfel, reprezentantul firmei Thomson & French nu mai fusese văzut prin Marsilia; a doua sau a treia zi după vizita făcută lui Morrel, el dispăruse. Și, cum n-avusese alte legături în Marsilia în afară de primar, de inspectorul închisorilor și de Morrel, trecerea lui nu lăsase altă urmă decât amintirile diferite pe care acești oameni i le păstraseră. Cât despre marinarii de pe *Faraon*, și ei păreau că-și găsiseră vreun angajament, fiindcă dispăruseră.

Căpitanul Gaumard, revenindu-și din boala care îl oprise la Palma, se reîntoarse. Căpitanul șovăia să se înfățișeze dinaintea lui Morrel; dar acesta, aflând că a sosit, se duse să-l caute. Armatorul știa dinainte, din povestirea lui Penelon, cât de curajoasă fusese purtarea căpitanului în timpul nenorocirii, și el fu acela care încercă să-l consoleze. De asemenea îi aduse și banii datorați pentru soldă, pe care căpitanul Gaumard n-ar fi îndrăznit să vină să-i ia.

Pe când cobora scara, Morrel îl întâlni pe Penelon, care tocmai urca. După câte se părea, Penelon își folosise bine banii, fiindcă era îmbrăcat din cap până-n picioare în haine noi. Zărin-du-l pe armator, cărmaciul păru foarte stânjenit și, retrăgându-se

în ungherul cel mai depărtat al corridorului, își trecu pe rând bucata de tutun de la stânga la dreapta și de la dreapta la stânga, rostogolindu-și ochii măriți de spaimă. Când Morrel fi strânse mâna prietenește, ca de obicei, Penelon abia dacă-i răspunse printr-o strângere de mână sfioasă. Morrel crezu că stânjeneala lui Penelon se datorează eleganței veșmintelor sale. Se vedea cât de colo că bătrânul nu-și făcuse pe socoteala lui un asemenea lux; însemna deci, fără îndoială, că se angajase pe bordul unei alte corăbii, și acum se rușina că nu păstrase mai multă vreme doliu după *Faraon*. Poate că venise chiar să-i spună căpitanului Gaumard despre norocul peste care dăduse și să-i aducă vreo ofertă din partea noului său stăpân.

„Bieți oameni! gândi Morrel depărtându-se. Fie ca noul vostru stăpân să vă iubească aşa cum v-am iubit eu, și să fie pe atât de fericit pe cât nu sunt eu!”

Și luna august se scurse în încercările mereu repetate ale lui Morrel de a-și recăștiga vechiul credit sau de a-și găsi unul nou. În ziua de 20 august, întreaga Marsilia află că el luase un bilet pentru diligență. Atunci se zvoni că falimentul va avea loc la sfârșitul acestei luni, că Morrel plecase mai înainte, ca să nu fie de față în ceasul nenorocirii, și că lăsase în loc, fără îndoială, pe funcționarul său Emmanuel și pe casierul Coclès. Dar în ciuda tuturor prevestirilor, în ziua de 31 august casa fu deschisă ca de obicei. Coclès apăru înapoi grilajului, liniștit, cercetă cu aceeași atenție polițele care i se prezintară și le plăti cu aceeași exactitate, de la prima și până la ultima. Ba chiar, cu aceeași punctualitate cu care plătise polițele personale ale armatorului, plăti și două polițe girate de către Morrel. Oamenii nu mai înțeleseră nimic și, cu stăruință dârză pe care numai profetii o au față de știrile rele, amânăra falimentul pentru sfârșitul lunii septembrie.

La 1 septembrie, Morrel se reîntoarse. Întreaga familie îl aștepta cu neliniște; din călătoria aceasta la Paris trebuia să se nască ultima sa cale de salvare. Morrel se gândise la Danglars, care, dacă acum era milionar, pe vremuri îi fusese îndatorat, fiindcă datorită recomandării lui Morrel putuse intra în slujba bancherului spaniol, unde începuse să-și strângă uriașa sa avere. După cum se spunea, Danglars avea șase sau opt milioane

CONTELE
DE
MONTE-CRISTO

3

ALEXANDRE
DUMAS

Traducere din limba franceză de
GELLU NAUM

Cuprins

I.	Jocuri la bursă	5
II.	Maiorul Cavalcanti	17
III.	Andrea Cavalcanti.....	29
IV.	Peticul de lucernă.....	43
V.	Domnul Noirtier de Villefort	55
VI.	Testamentul	64
VII.	Telegraful	74
VIII.	Cum poate fi scăpat un grădinar de hârciogii care îi mănâncă piersicile	85
IX.	Fantomele	96
X.	Ospățul.....	106
XI.	Cerșetorul	118
XII.	Scenă conjugală.....	128
XIII.	Planuri de căsătorie	139
XIV.	Cabinetul procurorului regal.....	150
XV.	Un bal de vară	163
XVI.	Informațiile.....	172
XVII.	Balul	183
XVIII.	Pâinea și sarea.....	194
XIX.	Doamna de Saint-Méran	199
XX.	Făgăduiala	212
XXI.	Cavoul familiei Villefort	243
XXII.	Procesul-verbal	254
XXIII.	Progresele lui Cavalcanti-fiul	268

XXIV. Haydée.....	280
XXV. Ni se scrie din Ianina.....	302
XXVI. Limonada	323
XXVII. Învinuirea.....	336
XXVIII. Locuința brutarului retras din afaceri.....	343
XXIX. Spargerea.....	364

Seria ALEXANDRE DUMAS

AU APĂRUT:

Cei trei muschetari (vol. I-II)

Contele de Monte-Cristo (vol. I-III)

ÎN PREGĂTIRE:

Contele de Monte-Cristo (vol. IV)

Le comte de Monte-Cristo

Alexandre Dumas

Editura Litera

O.P. 53; C.P. 212, sector 4, București, România
tel.: 021 319 6390; 031 425 1619; 0752 548 372
e-mail: comenzi@litera.ro

Ne puteți vizita pe

Contele de Monte-Cristo

Alexandre Dumas

Copyright © 2016 Grup Media Litera
pentru versiunea în limba română
Toate drepturile rezervate

Editor: Vidrașcu și fiii

Corectori: Carmen Bîrlan, Cătălina Călinescu

Copertă: Flori Zahiu

Tehnoredactare și prepress: Ofelia Coșman

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
DUMAS, ALEXANDRE, TATĂL

Contele de Monte-Cristo / Alexandre Dumas;
trad.: Gellu Naum. - București: Litera, 2016
4 vol.

ISBN 978-606-33-0408-8

Vol. 3. - 2016. - ISBN 978-606-33-0406-4

I. Naum, Gellu (trad.)

821.133.1-31=135.1

I

Jocuri la bursă

La câteva zile după întâlnirea aceasta, Albert de Morcerf îi făcu o vizită contelui de Monte-Cristo în locuința acestuia din Champs-Élysées. Locuința căpătase acum aspectul de palat pe care contele, datorită uriașei sale averi, îl dădea chiar și celor mai trecătoare locuințe ale sale.

Albert venise să reînnoiască mulțumirile doamnei Danglars. De altfel, Monte-Cristo primise mulțumiri și printr-o scrisoare semnată baroana Danglars, născută Hermine de Servieux.

Albert veni însotit de Lucien Debray. Acesta mai adăugă și el la cuvintele prietenului său câteva complimente, neoficiale fără îndoială, dar cărora, datorită spiritului său de pătrundere, contele nu putea să nu le bănuiască sursa.

Ba chiar i se păru că Lucien venise să-l vadă îmboldit de un dublu simțământ de curiozitate, și că jumătate din curiozitatea lui pornea din Chaussée d'Antin. Într-adevăr, putea să-și închipuie, fără teamă de a se însela, că doamna Danglars – neputând cunoaște prin propriii ei ochi interiorul locuinței unui bărbat care dăruia cai de treizeci de mii de franci și venea la Operă cu o sclavă greacă împodobită cu diamante de un milion – dăduse ochilor prin care obișnuia să privească sarcina de a-i aduce informații asupra locuinței contelui.

Dar contele părea că nu bănuiește nici cea mai mică legătură între vizita lui Lucien și curiozitatea baroanei.

– Ești în relații aproape permanente cu baronul Danglars? îl întrebă el pe Albert de Morcerf.

— Sigur, domnule conte, știți ce v-am spus.

— Vasăzică, tot e vorba să se facă?

— Mai mult decât oricând, răsunse Lucien; afacerea e ca și aranjată.

Și Lucien, socotind, fără îndoială, că după ce aruncase o vorbă avea dreptul să rămână deoparte, își puse monocul cu margini de sidef la ochi și, mușcând măciulia de aur a bastonului, începu să facă ocolul camerei, privind cu luare-aminte armele și tablourile.

— Cum! se miră Monte-Cristo; după câte spuneai, n-aș fi crezut că lucrurile au să se înfăptuiască atât de repede.

— Ce vreți? Lucrurile se desfășoară pe negândite; în timp ce noi nu ne gândim la ele, se gădesc ele la noi, iar când ne întoarcem, ne mirăm singuri cât de departe au ajuns. Tatăl meu și domnul Danglars au servit împreună în Spania, tata în armată, domnul Danglars la aprovisionare. Acolo, tata, ruinat de revoluție, și domnul Danglars, care, în ceea ce-l privește, nu avusese niciodată avere, și-au deschis calea. Tata spre cariera politică și militară, care e frumoasă, iar domnul Danglars spre bogăția politică și financiară, care e mai mult decât frumoasă.

— Da, da, spuse Monte-Cristo; mi se pare că domnul Danglars mi-a spus ceva despre asta, când am fost la el. Apoi, aruncându-i o privire lui Lucien, care răsfoia un album, contele adăugă: e drăguță domnișoara Eugénie! Mi se pare că Eugénie o cheamă...

— Foarte drăguță sau, mai curând, foarte frumoasă, răsunse Albert, dar de o frumusețe care nu e pe gustul meu. Sunt un netrebnic!

— Vorbești de parcă i-ai fi soț!

— Oh! făcu Albert, aruncându-i, la rândul său, o privire lui Lucien.

— Știi, continuă Monte-Cristo, coborând glasul, nu prea-mi pari încântat de căsătorie!

— Domnișoara Danglars e prea bogată pentru mine și asta mă însăşimântă, răsunse Morcerf.

— Ei, aș! zâmbi Monte-Cristo. Nu-i un motiv serios: dumneata nu ești bogat?

— Tata are vreo cincizeci de mii de livre venit și poate c-o să-mi dea și mie vreo zece sau douăsprezece la însurătoare.

— E cam puțin, recunoscu Monte-Cristo; e cam puțin, mai ales pentru Paris. Dar bogăția nu e totul pe lume. E mare lucru să ai un nume și o înaltă poziție socială. Numele dumitale este vestit și ai o poziție socială minunată. Și apoi, contele de Morcerf e soldat și e plăcut să vezi unindu-se integritatea lui Bayard cu sărăcia lui Duguesclin; dezinteresarea e cea mai frumoasă rază de soare în lumina căreia poate luci o spadă nobilă. Mie, dimpotrivă, căsătoria asta mi se pare cum nu se poate mai potrivită. Domnișoara Danglars te va îmbogăți, iar dumneata o vei înnobilă!

Albert clătină capul, gânditor.

— Mai e încă ceva, spuse el.

— Mărturisesc că îmi vine greu să înțeleg sila față de o fată bogată și frumoasă, continuă Monte-Cristo.

— Zău, sila asta, dacă e într-adevăr silă, nu vine toată numai de la mine.

— Dar de la cine mai poate veni? Mi-ai spus doar că tatăl dumitale dorește căsătoria.

— De la mama. Iar mama are un ochi prevăzător și sigur. Ei nu prea îi zâmbește căsătoria noastră; nu știu ce are împotriva familiei Danglars.

— E lesne de înțeles! vorbi Monte-Cristo pe un ton puțin forțat. E lesne de înțeles. Doamna contesă de Morcerf, care e distincția, aristocrația, finețea în persoană, șovăie oarecum să atingă o mâna de rând, aspră și grosolană; e firesc.

— Nu știu dacă o fi chiar așa, răsunse Albert; dar un lucru știu: mi se pare că dacă se va înfăptui căsătoria aceasta, mama va fi nefericită. Încă de acum șase săptămâni trebuia să ne adunăm și să discutăm; dar am avut niște dureri de cap...

— Reale? întrebă Monte-Cristo zâmbind.

— Sigur că da. Fără îndoială, teama... Așa că întâlnirea a fost amânată încă două luni. Nu-i nici o grabă, înțelegeți? Eu n-am împlinit încă douăzeci și unu de ani, iar Eugénie n-are decât săptămâne. Dar cele două luni se termină săptămâna viitoare. O să trebuiască să ne hotărâm. Nu vă puteți închipui, dragă conte, cât de încurcat mă simt... Ce fericit că sunteți liber!

— Atunci fii și dumneata liber; ia spune-mi, te rog, cine te împiedică?

CONTELE
DE
MONTE-CRISTO

4

ALEXANDRE
DUMAS

Traducere din limba franceză de
GELLU NAUM

Cuprins

I. Mâna lui Dumnezeu	5
II. Beauchamp.....	12
III. Călătoria.....	20
IV. Judecata	33
V. Provocarea.....	48
VI. Insulta	55
VII. Noaptea.....	66
VIII. Întâlnirea	75
IX. Mama și fiul	89
X. Sinuciderea.....	96
XI. Valentine	106
XII. Mărturisirea.....	115
XIII. Tatăl și fiica	129
XIV. Contractul de căsătorie	139
XV. Drumul Belgiei.....	151
XVI. Hanul <i>La clopotul și clondirul</i>	158
XVII. Legea	172
XVIII. Apariția	183
XIX. Locusta.....	191
XX. Valentine	198
XXI. Maximilien.....	205
XXII. Semnătura Danglars	215
XXIII. Cimitirul Père-Lachaise	227
XXIV. Împărțeala.....	242

XXV. Groapa Leilor	260
XXVI. Judecătorul	269
XXVII. Curtea cu juri	280
XXVIII. Actul de acuzare.....	287
XXIX. Ispășirea	295
XXX. Plecarea	305
XXXI. Trecutul	319
XXXII. Peppino	334
XXXIII. Lista de bucate a lui Luigi Vampa	347
XXXIV. Iertarea.....	355
XXXV. Cinci octombrie	362

Seria ALEXANDRE DUMAS

AU APĂRUT:

Cei trei muschetari (vol. I-II)

Contele de Monte-Cristo (vol. I-IV)

Le comte de Monte-Cristo

Alexandre Dumas

Editura Litera

O.P. 53; C.P. 212, sector 4, București, România
tel.: 021 319 6390; 031 425 1619; 0752 548 372
e-mail: comenzi@litera.ro

Ne puteți vizita pe

Contele de Monte-Cristo

Alexandre Dumas

Copyright © 2016 Grup Media Litera
pentru versiunea în limba română
Toate drepturile rezervate

Editor: Vidrașcu și fiii

Corectori: Cătălina Călinescu, Carmen Bîrlan

Copertă: Flori Zahiu

Tehnoredactare și prepress: Ofelia Coșman

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
DUMAS, ALEXANDRE, TATĀL

Contele de Monte-Cristo / Alexandre Dumas;

trad.: Gellu Naum. - București: Litera, 2016

4 vol.

ISBN 978-606-33-0408-8

Vol. 4. - 2016. - ISBN 978-606-33-0407-1

I. Naum, Gellu (trad.)

821.133.1-31=135.1

I

Mâna lui Dumnezeu

Caderousse continua să strige cu voce jalnică:

- Părinte! Ajutor! Ajutor!
- Ce s-a întâmplat? întrebă Monte-Cristo.
- Ajutor! repetă Caderousse. M-a ucis!
- Iată-ne! Curaj!
- S-a sfârșit! Ați sosit prea târziu. Ați sosit ca să mă vedeți dându-mi sufletul. Ce lovitură! Cât sânge!...

Și Caderousse leșină.

Ali și stăpânul său îl ridică și îl duseră într-o odaie. Acolo, Monte-Cristo îi făcu semn lui Ali să-l dezbrace pe rănit și cer că cele trei răni cumplite ale nenorocitului.

- Doamne! spuse el, răzbunarea ta se lasă uneori așteptată; dar cred că atunci coboară și mai deplină din cer.

Ali își privi stăpânul ca și cum ar fi vrut să-l întrebe ce trebuia să facă.

- Du-te și caută-l pe domnul procuror regal Villefort, care locuiește în foburgul Saint-Honoré. Adu-l aici. În drum, trezește-l pe portar și trimite-l după un medic.

Ali se supuse și-l lăsă pe falsul abate singur, la căpătâiul lui Caderousse, care încă nu se trezise din leșin. Când nefericitul deschise ochii, contele, aşezat la câțiva pași de el, îl privea cu o expresie de pioșenie întunecată, în timp ce buzele i se mișcau părând că murmură o rugăciune.

- Un medic, părinte, un medic! gemu Caderousse.

- Am trimis să aducă unul, răspunse abatele.

— Știu că e zadarnic și că n-o să mai scap cu viață, dar poate că va putea să-mi dea puteri și voi avea timp să fac o declarație.

— În legătură cu ce?

— Cu ucigașul meu.

— Îl cunoști aşadar?

— Cum să nu-l cunosc! Da, îl cunosc: e Benedetto!

— Tânărul corsican?

— El însuși!

— Prietenul tău?

— Da. După ce mi-a dat planul casei contelui, nădăjduind, fără îndoială, că-l voi ucide și că va rămâne astfel moștenitorul lui, sau că voi fi ucis și va scăpa de mine, m-a așteptat în stradă și m-a asasinat.

— Când am trimis după medic, am trimis și după procurorul regal.

— Are să vină prea târziu, prea târziu! gemu Caderousse. Simt că mă părăsesc puterile.

— Așteaptă, îi spuse Monte-Cristo,

Contele ieși și se reîntoarse după cinci minute, aducând o sticluță. Ochii muribundului, îngrozitor de ficșă, nu părăsiseră nici o clipă, tot timpul cât lipsise Monte-Cristo, ușa prin care simțea din instinct că-i va veni ajutor.

— Grăbiți-vă, părinte! Grăbiți-vă! Simt cum mă cuprinde iar leșinul.

Monte-Cristo se apropie și turnă pe buzele învinețite ale rănitului trei sau patru picături din licoarea aflată în sticluță.

Caderousse oftă.

— Mi-ați turnat viață, spuse el. Mai dați-mi... Mai dați-mi...

— Două picături mai mult te-ar ucide, îi răspunse abatele.

— De-ar veni odată cineva să-l pot denunța pe ticălos!

— Vrei să-ti scriu eu declarația? Tu ai să semnezi.

— Da... da.... răspunse Caderousse, ai cărui ochi luceau la ideea acestei răzbunări îndeplinite după moarte.

Monte-Cristo scrise:

Mor, ucis de corsicanul Benedetto, care a stat în lanțuri împreună cu mine la Toulon și avea numărul 59.

— Grăbiți-vă! Grăbiți-vă! strigă Caderousse, altfel n-am să mai pot semna.

Monte-Cristo îi întinse pana. Rănitul își adună ultimele puteri, semnă și recăzu pe pat, îngăimând:

— Restul îl veți povesti dumneavoastră, părinte. Veți spune că și-a luat numele Andrea Cavalcanti, că locuiește la hotel des Princes, că... Ah! Doamne! Doamne! Mor!

Si Caderousse leșină pentru a doua oară.

Abatele îi dădu să respire miroslul licoarei. Rănitul deschise iar ochii.

Dorința de răzbunare nu-l părăsise nici în timpul leșinului.

— O să spuneti toate, nu-i aşa, părinte?

— Toate, și încă ceva în plus.

— Ce o să spuneti?

— Am să spun că îl-a dat, fără îndoială, planul casei acesteia, nădăjduind că vei fi ucis de conte. Am să spun că l-a prevenit pe conte într-o scrisoare. Am să spun că, deoarece contele lipsea, am primit eu scrisoarea și am vegheat, așteptându-te.

— Și o să fie ghilotinat, nu-i aşa? întrebă Caderousse. Îmi făgăduiți că o să fie ghilotinat? Mor cu nădejdea asta, ea mă ajută să mor.

— Am să spun că a venit după tine, continuă contele, că te-a pândit tot timpul, că atunci când te-a văzut ieșind a dat fuga în locul unde aveai să cobori și s-a ascuns acolo.

— L-ați văzut dumneavoastră?

— Adu-ți aminte cuvintele mele: „Dacă te întorci acasă nevătămat, am să cred că te-a iertat Dumnezeu și te voi ierta și eu“.

— Și nu m-ați prevenit? strigă Caderousse încercând să se ridice în coate. Știați că am să fiu ucis când voi ieși de aici și nu m-ați prevenit!

— Nu, fiindcă în mâna lui Benedetto vedeam dreptatea lui Dumnezeu și aş fi săvârșit o neleguire împotrivindu-mă intențiilor providenței.

— Dreptatea lui Dumnezeu! Nu îmi mai vorbiți de ea, părinte. Dacă ar exista o dreptate a lui Dumnezeu, știți mai bine ca originea că există oameni care ar trebui pedepsiți și nu sunt.